

Gilde
Den Haag

Vrijwillige Professionals

**Graag
naar
Den Haag**

Gids voor de Gidsen

COLOFON

UITGAVE Gilde Den Haag

AUTEURS Gerrie de Valk, Jacob Bijl

ADVIES EN MEDEWERKING Virginie Janssen, Leo de Munk

EINDREDACTIE Len Middelbeek

FOTOGRAFIE Jacob Bijl, Virginie Janssen, Gerrie de Valk, Eric de Vroome

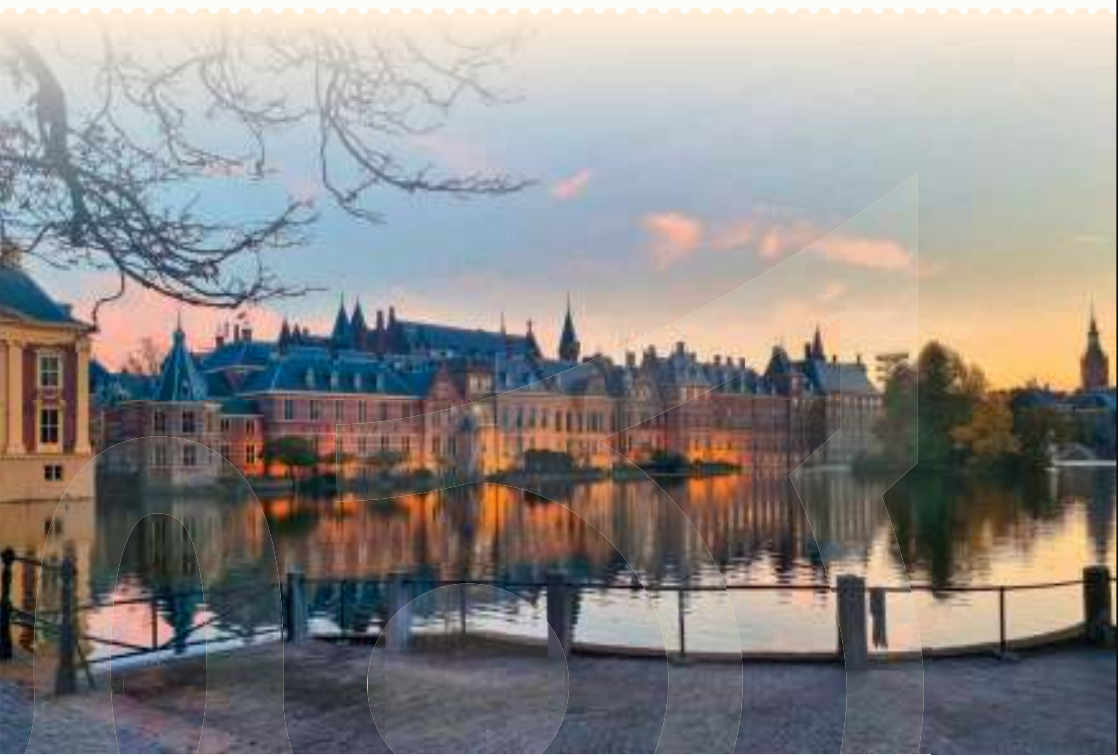
OPLAGE 150

ONTWERP EN DRUKWERK Probook - Utrecht

Den Haag, september 2025

Vrijwillige Professionals

Inhoudsopgave

- 1 Voorwoord - pagina 4
- 2 Over Gilde Den Haag - 6
- 3 Ontstaan van de organisatie, een korte geschiedenis vanaf 1987 - 8
- 4 Aantal stadswandelingen in 2025 - 10
- 5 Gildewandelingen in het stadsbeeld - 11
- 6 Zo word en blijf je een (goede) gids bij Gilde Den Haag - 12
- 7 Gidsen in de praktijk - 17
- 8 Scripts, concurrentiebeding en taken beheerder - 21
- 9 Coördinatie, communicatie en kwaliteit - 23
- 10 GidsenOverleg - 26
- 11 Website van Gilde Den Haag - 30
- 12 Cursus Hagologie met wandelingen - 33
- 13 Arbeidsvoorwaarden, verzekeringen en vergoedingen - 36
- 14 Reviews en ervaringen van onze klanten - 37
- 15 Overzicht wandelingen - 38

Aantekeningen

1. Voorwoord

Welkom als gids van het Gilde Den Haag. Je hebt de opleiding afgerond, je bent geslaagd bij de proefwandeling en voorzien van een certificaat – je kunt aan de slag, dus aan de wandel.

Deze gids geeft je een overzicht van de organisatie, de manier van werken en van de wandelingen die Gilde Den Haag te bieden heeft. Dit boekje is een bron van informatie en motivatie om je in te zetten voor mooie wandelingen met een zekere kennisoverdracht.

Iedere organisatie, dus ook een vrijwilligersorganisatie als het Gilde, kent afspraken, protocollen en taakomschrijvingen. Daartoe is een digitaal vademecum voorhanden, een naslagwerk met regels, dat je een keer

1 RESIDENTIEWANDELING

De gids voert u mee door Den Haag, onze residentie. We wandelen langs de Hofvijver met het zicht op het Binnenhof, waar ooit de graven en stadhouders resideerden en waar het centrum van de politieke macht is en was. Volg onderweg de verhalen over de Oranjes, de regenten, markante hoffunctionarissen en bijzondere bewoners. We passeren o.a. het Plein, het Mauritshuis, de statige lanen van de Vijverberg en het Voorhout. We zien de

fraaie stadspaleizen en wandelen door de nauwe straatjes van het oude dorp Die Haghe naar het paleis aan het Noordeinde. Ontdek deze stad met zijn roerig verleden en heden!

doorbladert en daarna af en toe raadpleegt als je wilt weten hoe iets precies geregeld is binnen het Gilde.

Met deze 'gids voor de gidsen' willen we bijdragen aan jouw verdere ontwikkeling als gids.

Dus, wees welkom in onze kring van betrokken gidsen die met heel veel voldoening wandelingen verzorgen voor het Gilde van Den Haag.

Jacob Bijl
Gerrie de Valk
Coördinatoren Gidsen Overleg

2 ARCHIPELBUURT

Deze buurt, grenzend aan het Willemspark, is ontstaan tussen 1870 en 1890 en kende een grote diversiteit aan bewoners: de repatrianten uit Nederlands-Indië, ambtenaren en militairen.

Het standsverschil is duidelijk terug te vinden in de statige hoofdstraten met de aan het oog onttrokken hofjes. De kleine garagebedrijfsjes verwijzen naar de tijd waarin voor de koets nog paarden liepen.

2. Over Gilde Den Haag

Gilde Den Haag is een organisatie van louter vrijwilligers, veelal professionals die na hun pensionering hun kennis en ervaring belangeloos delen met anderen. Deze professionals kunnen hierdoor zelf ook een zinvolle invulling geven aan hun vrije tijd.

De Stichting Gilde Den Haag kwam in 1987 tot stand, in navolging van het eerste Gilde in Amsterdam in 1984. In eerste instantie richtte men zich op een paar rondleidingen door de stad met aandacht voor historie en architectuur. Er was veel belangstelling voor de stadswandelingen van het Gilde en ook voor het werken als professionele vrijwilliger.

In 2007 besloot het Gildebestuur het project 'Gilde SamenSprak' op te zetten. Dit brengt anderstaligen (taalmaatjes) in direct persoonlijk contact met vrijwilligers (taalcoaches) die hen in een één op één situatie leren om beter Nederlands te spreken. Daardoor worden zij in staat gesteld beter te functioneren in de samenleving. Hiermee werden extra mogelijkheden geboden om de visie en missie van ons Gilde te verwezenlijken: zelfredzaamheid, participatie en verbondenheid van stadgenoten versterken. Later werd aan SamenSprak nog een aparte tak voor vluchtelingen toegevoegd.

3 ARCHITECTUUR, OF DE KUNST VAN HET BOUWEN

Bij iedere stadsvernieuwing is het weer spannend om te zien waar stedenbouwkundige plannen toe leiden en welke invloed de ontwerpen hebben op de

sfeer in de stad. Deze wandeling neemt u mee langs (en door) de meest verrassende nieuwe aanwinsten dwars door de binnenstad van Den Haag. Daarbij is niet alleen aandacht voor de architectuur van de gebouwen maar ook voor de erachter liggende filosofie en voor de relatie met bestaande gebouwen. Ook het straatbeeld en zelfs kunst komen aan bod. De wandeling begint bij de Griekse mythologie op het Muzenplein en eindigt bij echte Haagse Bluf. Na deze wandeling kijkt u met geheel andere ogen naar deze stad!

Vanuit de stadswandelingen is in 2018 het project Hagologie ontstaan – een cursus over de geschiedenis van Den Haag.

Er zijn ruim 250 vrijwilligers bij het Gilde Den Haag aangesloten. Naast de gidsen en de taalcoaches zijn dat de leden van het bestuur en de medewerkers van het bureau.

Een paar keer in het jaar worden de vrijwilligers en andere betrokkenen via het Gildejournaal geïnformeerd over allerlei zaken die spelen in het Gilde Den Haag.

Ook Stichting Gilde Nederland stuurt van tijd tot tijd een nieuwsbrief rond.

Deze Stichting is de koepelorganisatie van ongeveer 50 lokale Gilden. Ook bij deze Gilden delen vrijwilligers belangeloos hun kennis, kunde en ervaring bij stadswandelingen, SamenSprak en eventuele andere projecten.

INFORMATIE:

Gilde Den Haag | Riviervismarkt 2 | 2513 AM Den Haag

070 356 12 81 | info@gildedenhaag.nl | www.gildedenhaag.nl

4 ART NOUVEAU / JUGENDSTIL

Het mondaine Den Haag van het 'fin de siècle', eind 19de eeuw, ging mee met de mode. Veel oude huizen maakten plaats voor nieuwe (winkel) panden of kregen een nieuwe gevel.

Oude gebouwen kregen nieuwe pui in Jugendstil/Art Nouveau/Wiener Secession. Wie wil kennismaken met deze vernieuwende architectuur van rond 1900 moet echt in Den Haag zijn.

3. Ontstaan van de organisatie

EEN KORTE GESCHIEDENIS VANAF 1987

Oorspronkelijk waren er slechts twee mensen die stadswandelingen verzorgden. Er werden wandelingen ontworpen en er was onderling overleg. De start was altijd voor 't Goude Hooft en van daaruit werd een richting gekozen: de Residentiewandeling rond het Binnenhof of de historie en architectuur van de oude binnenstad.

Nieuwe gidsen liepen eerst een paar keer mee en vertrokken dan zelf als gids. Al doende ontstond er een script dat ook nieuwe gidsen konden gebruiken. Zo langzamerhand was er sprake van een echte organisatie.

Een paar keer in het jaar vergaderde het bestuur met de gidsen over lopende zaken en nieuwe plannen. Op den duur gingen twee van de gidsen deze vergaderingen leiden en werd het bestuur gast evenals de medewerkers van het bureau. De frequentie werd verhoogd naar zes bijeenkomsten per jaar, eerst onder de naam 'Hof Cultuur' en later als 'GidsenOverleg'.

5 BEZET - VERZET - BEVRIJD

Op deze wandeling neemt de gids u mee langs de gebouwen die tijdens de Tweede Wereldoorlog een belangrijke rol hebben gespeeld. Denk bijvoorbeeld aan het kantoor van de rijkscommissaris Seyss-Inquart en de gevreesde Sicherheitsdienst (SD) op het Plein of het kantoor van NSB-leider Anton Mussert op de Korte Vijverberg. De bezetter had de mooiste panden van Den Haag gevorderd voor zijn bestuur. Hoe de oorlog tussen '40-'45 verliep, van bezetting tot en met bevrijding, wordt onderweg goed zichtbaar. U ziet de locaties en hoort

verhalen over mensen die het verzet zaten en belangrijk werk deden, maar vaak ook de gevolgen ervan moesten ervaren. De wandeling begint op het Plein, passeert onder andere het Voorhout en eindigt bij het standbeeld van koningin Wilhelmina bij paleis Noordeinde, die met haar boodschappen voor Radio Oranje de bevolking een hart onder de riem stak.

Ondertussen is de opleiding van nieuwe gidsen strakker georganiseerd. Ervaren gidsen ontwikkelden daarvoor een programma.

De bedoeling was dat de nieuwe gidsen niet alleen kennis hadden van de historie maar ook de communicatieve vaardigheden ontwikkelden die horen bij het leiden van groepen. De eerste

wandeling die geëxamineerd werd was de Residentiewandeling.

Na goed verloop ontving men een certificaat en kon men van start. Daarna kon de gids zijn repertoire gaan uitbreiden met nieuwe wandelingen.

De gidsen zijn het visitekaartje van het Gilde en ambassadeur van Den Haag.

Door hun kennis van de stad brengen zij de geschiedenis tot leven voor hen die daarin zijn geïnteresseerd.

6 BEZUIDENHOUT, HEDEN EN VERLEDEN

Wat gebeurde er voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog in het Bezuidenhout? Een wijk met een bewogen geschiedenis.

Er stonden al geruime tijd buitenhuizen langs de Bezuidenhoutseweg toen in 1863 werd begonnen met de aanleg van het Rijnspoor, nu Centraal Station. Daarna is langzamerhand een wijk ontstaan, aanvankelijk bedoeld voor welgestelden.

Er was nogal wat overeenkomst met Duinoord en het Statenkwartier. Dat veranderde door het tragisch Bombardement van 3 maart 1945. Veel moois is verdwenen, maar er is ook nog het een en ander gebleven of nieuw gebouwd. De wandeling zal u zeker verrassen.

4. Aantal stadswandelingen in 2025

Het aanbod aan wandelingen is sinds de beginjaren aanzienlijk vergroot. Naast de basiswandeling waarmee een gids begint, de Residentiewandeling, kennen we nu ruim 30 verschillende wandelingen die onder zeven thema's vallen: de Residentie, Haagse Historie, Koninklijk Den Haag, Kunst en Architectuur, Markante personen, Haagse buurten en wijken en Overig.

De Residentiewandeling wordt in meerdere talen aangeboden: Nederlands, Engels, Duits, en daarnaast Frans, Italiaans en Spaans, afhankelijk van de beschikbaarheid van gidsen die de taal machtig zijn. Soms kan ook een andere wandeling in een vreemde taal worden aangeboden.

Van tijd tot tijd komt een gids met een idee voor een nieuwe wandeling. Het idee kan worden uitgewerkt en bij gebleken geschiktheid kan de nieuwe wandeling worden opgenomen in het Gilde-programma. Bij speciale gelegenheden en/of voor bijzondere doelgroepen worden ook wel wandelingen op maat gemaakt. Deze zijn er slechts incidenteel.

7 BUITENKUNST IN DE BINNENSTAD

Street Art en Moderne Kunst in de openbare ruimte.

Den Haag heeft onlangs Street Art officieel als kunstvorm erkend. Het Gilde heeft die kunst in kaart gebracht en deels opgenomen in een bestaande route die door de binnenstad voert.

In deze wandeling komt van alles aanbod: moderne kunst, de beeldengalerij, Street art en andere objecten in het straatbeeld.

De gids neemt u mee langs deze kunstvormen en zal van een aantal 'objecten' een en ander vertellen. Soms zal dat verrassend zijn en soms zal dat vragen

oproepen. Het is sowieso al leuk om te zien wat je allemaal in de straten van de binnenstad kunt aantreffen. Je hoeft hier geen kunstkenner voor te zijn, integendeel, deze kunst is laagdrempelig en bedoeld voort iedereen. Als u een interactieve en gevarieerde wandeling leuk vindt, dan is dit een wandeling voor u en uw gezelschap!

ROELOF SCHIERBEEK 'BEYOND'

5. Gilde wandelingen in het stadsbeeld van Den Haag

Er zijn 31 verschillende wandelingen. De meeste wandelingen zijn in het oude centrum rondom het Binnenhof. Andere wandelingen worden hier weergegeven met een nummer (zie achterin het overzicht).

6. Zo word en blijf je een (goede) gids bij Gilde Den Haag

Je hebt je aangemeld bij Gilde Den Haag en gemerkt dat er daarna een bepaalde procedure is gevolgd.

De kennismaking:

- Een brief/mail met CV naar Gilde Den Haag t.a.v. de Coördinator Opleidingen.
- Kennismakingsgesprek waarin verwachtingen over en weer worden besproken. Op basis van deze intake wordt vastgesteld of je kunt deelnemen aan de opleiding. Motivatie, spreekvaardigheid (duidelijke spreekstem), communicatief vermogen, lichamelijke conditie en beschikbaarheid spelen hierbij een rol.

De opleiding omvat zes ochtenden, waarin:

- de geschiedenis van Den Haag aan de orde komt: Den Haag in de Middeleeuwen, Den Haag tijdens de Republiek, Nederland als Koninkrijk. Elk thema wordt besproken na een lezing en wordt gevolgd door een wandeling om te zien wat er in de stad hiervan nog zichtbaar is. Deze thema's vormen de algemene

8 BUNKERWANDELING

Gewandeld wordt langs de overblijfselen van wat in de Tweede Wereldoorlog de vesting Clingendael en het commandocentrum van de vesting Scheveningen waren.

Nog is waar te nemen hoe de Atlantikwall er daar toen uitzag. Tijdens de wandeling komt veel historie naar boven. Er zijn zelfs nog sporen uit de Eerste Wereldoorlog te vinden.

basiskennis voor de Residentie Wandeling. Het script hiervan wordt bijtijds uitgereikt.

- instructies worden gegeven voor het begeleiden van groepen en tips voor een optimale communicatie met de wandelaars.
- je een korte presentatie houdt op een locatie naar keuze (10 min.). Die presentaties worden besproken om meer inzicht te krijgen in ieders presentatie-vaardigheden.
- de organisatie van Gilde Den Haag en zijn werkwijze aan bod komt.

De eindbeoordeling:

- Via zelfstudie doe je de benodigde kennis op. Je wordt ook geacht zelf oefensituaties te creëren om ervaring op te doen in het gidsen. Je kunt familie, vrienden en kennissen en andere kandidaat-gidsen uitnodigen om een keer mee te lopen. De beste beoordeling is hun reactie.

9 CLINGENDAEL

De geschiedenis van Clingendael gaat terug tot 1544, toen in het dal tussen de binnenduinen (Clinge) een boerderij stond. Vanaf de late 16^e eeuw is het terrein door de families Doublet en Van Brien en ontwikkeld tot een voor-aanstaand buitenverblijf. Tijdens de wandeling vertelt de gids de bijzondere verhalen over het landgoed, de gebouwen, bewoners en tuinen. Uiteraard ontbreekt de unieke Japanse tuin niet, die in het begin van de 20^e eeuw is aangelegd door Marguerite M. Barones van Brien en, alias Freule Daisy. Zo mogelijk wandelen wij er

doorheen. In de Tweede Wereldoorlog verbleef de Duitse Rijkscommissaris Seyss-Inquart in het landhuis.

In de tuin werden de verzetsstrijders Pim Boellaard en Han Jordaan door Himmler ondervraagd, waarna zij weer werden teruggebracht naar het Oranje-hotel. Het landgoed Clingendael is het gehele jaar door vrij toegankelijk, maar het Gilde Den Haag verzorgt er rondleidingen die uw bezoek meerwaarde kunnen geven. In het voor- en najaar is de Japanse tuin in Clingendael korte tijd open. Dan eindigt de rondleiding aldaar.

- Als je voldoende ervaring en kennis hebt opgedaan, dan wordt een wandeling gepland met twee ervaren gidsen/docenten. Zij beoordelen of jij als gids gecertificeerd kan worden.
- Dit certificaat wordt uitgereikt tijdens een bijeenkomst van het GidsenOverleg. Vanaf het moment dat je positief bent beoordeeld, kun je als gids worden ingezet.

WANNEER BEN JE EEN GOEDE GIDS?

Er is een functieprofiel (zie het vademecum). Kort samengevat ben je een goede gids als je met kennis van zaken en een groot enthousiasme deelnemers laat genieten van onze mooie stad. Kennis alleen is niet genoeg, ook een goede afstemming met de deelnemers is noodzakelijk. Zij 'bepalen' in belangrijke mate wat je wel of niet zal vertellen. Het script van de wandeling is de leidraad en geeft een kader. De beleving die de stadswandeling oproept staat centraal. Daarom beperk je het noemen van jaartallen en namen; een anekdote of verhaal spreekt vaak meer tot de verbeelding. Het verhaal kan gekoppeld zijn aan wat je onderweg ziet, maar je kunt ook afbeeldingen gebruiken ter illustratie. Het eerste jaar is erop gericht ervaring op te doen met de Residentiewandeling.

10 DEN HAAG IN DE GOUDEN EEUW

Den Haag heeft in de Gouden Eeuw als bestuurscentrum met het stadhoudelijk hof een belangrijke rol gespeeld. Hier concentreerde zich de macht. Het Binnenhof, waar nu het parlement is gehuisvest, is het oudste regeringscentrum ter wereld. Met de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC) groeide de internationale handel en kwamen kunst en wetenschap tot bloei. Meer dan vier eeuwen later is de Gouden Eeuw in Den Haag nog steeds herkenbaar en voelbaar.

Door regelmatig stadswandelingen te begeleiden vergroot je je kwaliteiten als gids, daarom zullen nieuwe gidsen door het bureau voorlopig wat vaker benaderd worden dan de andere gidsen. Beschikbaarheid en bereikbaarheid spelen hierbij een belangrijke rol. Na deze periode kun je je ook gaan voorbeelden op andere wandelingen. Hiervoor is het

van belang te kijken voor welke wandeling extra gidsen nodig zijn.

Om de kwaliteit van het gidsen te waarborgen is het ook strevenswaardig om voldoende wandelingen te lopen. Bij voorkeur zeker tien keer per jaar, maar liever wat vaker.

11 EEN ANDERE KANT VAN DEN HAAG

Den Haag is vooral een stad van ambtenaren, maar heeft ook een heel andere kant gekend. Een stad vol levendige handel en bedrijvigheid. Ooit was het 'Spuy' het belangrijkste havengebied van Den Haag. Nadat dit water halverwege de 14^e eeuw verlengd was tot aan de Vliet, ontstond er handel.

En waar handel is, ontstaat werk. En er kwam werk, veel werk. In relatief korte tijd kwamen er havens, grachten en markten bij. En het aantal inwoners groeide, waardoor

ook de behoefte aan huizen toenam. We lopen met deze wandeling door een wijk boordevol geschiedenis. Een wijk van handel en nijverheid, van bier en jenever, van Paulus Potter en Spinoza, maar ook van prostitutie en armoede. Hier was 'de Buurt', de oude Joodse wijk, tegenwoordig Chinatown.

De wandeling start bij de Nieuwe Kerk op het Spui, en eindigt op wat de mooiste gracht van Europa had moeten worden, met het Koorenhuis, de Boterwaag en natuurlijk Haagse Harry, de 'grautste werrekelaauze' van Den Haag!

KENNIS EN KUNDE BIJHOUDEN

Om jouw kwaliteit op peil te houden en te verbeteren zijn er verschillende mogelijkheden:

- Periodiek meelopen met een collega gids en na afloop de ervaringen uitwisselen.
- Lezingen aan het begin van het GidsenOverleg bijwonen (en op den duur zelf gaan verzorgen).
- Meedoen aan excursies van Gilde Den Haag of van andere organisaties. Met een lidmaatschap van Vrienden van Den Haag of van Die Haghe heb je mogelijkheden om je kennis te vergroten. Zij verzorgen lezingen, excursies en rondleidingen.
- Historische theatervoorstellingen of documentaires bezoeken voor verdere verdieping in een onderwerp.

Je zult veel plezier gaan beleven in het gidsen van groepen. Je zult grappige situaties meemaken, een hoop gezelligheid ervaren en zelfs bijleren van wandelaars.

En blijf nieuwsgierig!

12 GEVELS EN DE KUNST VAN HET VERSIEREN

Dat Den Haag een mooie stad is, dankt zij onder andere aan de vele versierde gevels. Het oude raadhuis bijvoorbeeld is een rijkelijk van gevelsculpturen voorzien gebouw, maar er zijn ook veel gewone winkels en woningen die door een paar koppen aan de gevel toch bijzondere gebouwen worden. Vaak ontsnappen deze waardevolle details aan onze aandacht omdat de blik gevangen wordt door het mooie grote geheel van een gebouw, laan of plein.

Bij deze wandeling in de binnenstad staan we nu eens wel stil bij die mooie onderdelen, de gevelornamenten.

7. Gidsen in de praktijk

Op het Gildebureau werken in totaal ongeveer tien mensen, ook allemaal vrijwilligers. Zij beantwoorden de telefoontjes en e-mails en zorgen voor de planning en organisatie van de wandelingen: verwerken van aanvragen, gidsen werven, afspraken maken over de betaling en bevestigingen sturen aan de aanvrager en de gids(en).

Mocht jou gevraagd worden een wandeling te doen die niet in je pakket zit, dan kun je die niet aannemen. Daarvoor is eerst fiatting nodig van de beheerder (zie het volgende hoofdstuk).

13 HET RAMPJAAR 1672

Het volk was redeloos, de regering werd radeloos, het land leek reddeloos. Den Haag was in 1672 het middelpunt van heftige politieke twisten. Door aanvallen vanuit de ons omringende landen, raakten de partijen ernstig met elkaar in conflict. De uiterst gespannen situatie onttaarde in een gruwelijke lynchpartij van de politieke leiders van de Republiek.

Maar waarom werd de Republiek eigenlijk aangevallen? Waarom kregen de gebroeders De Witt het zo zwaar te verduren? En had Prins Willem III hier

iets mee te maken? De gids gaat het u vertellen en laat u tijdens de rondleiding de plekken zien waar het zich afspeelde.

VOOR DE WANDELING

Als Gildegids heb je altijd het keycord met de badge van onze organisatie om. Deze krijg je overhandigd bij de uitreiking van het certificaat.

Een paar dagen vóór de wandeling neem je telefonisch contact op met de aanvrager om je een beeld te kunnen vormen van de groep en of er speciale wensen zijn, eventueel hoeveel tijd zij beschikbaar hebben en waar zij de wandeling willen beëindigen. Bij een ‘aansluitwandeling’ hoef je niemand te bellen; die wandelaars nemen deel aan een vaste route op een vast tijdstip.

TIJDENS DE WANDELING

Bij aanvang van de wandeling stel je jezelf en het Gilde voor.

Het kan druk zijn in de stad, kies daarom zo mogelijk plekken waar deelnemers op

14 HOFJESWANDELING

Verstoopt achter muren en woonhuizen, vaak nauwelijks zichtbaar van de straat bevinden zich de vele hofjes van Den Haag.

Een verborgen wereld met een geheel eigen sfeer en karakter. Deze oer-Hollandse woonvorm dateert uit de 16^e eeuw, maar heeft de afgelopen 400 jaar haar aantrekkingskracht nauwelijks verloren.

Onze gids voert u langs de bekendste en mooiste verborgen plekjes waar vroeger arme en oude mensen gratis woonden. Tegenwoordig genieten de bewoners van de rust naast het drukke leven in de stad.

de stoep kunnen staan en waar weinig verkeerslawaaï is. Tijdens de wandeling houd je ook de veiligheid in de gaten bijvoorbeeld bij het oversteken. Zorg eventueel voor een sanitaire stop of een moment om iets te consumeren als de groep dat wil. Veel komt dit laatste overigens niet voor.

Als een groep of wandelaar eerder wil stoppen, dan is daar geen bezwaar tegen. Het is tenslotte hun ‘feestje’ en de bedoeling is dat zo veel mogelijk aan hun wensen wordt voldaan.

Voor een wandeling staat ongeveer anderhalf uur, maar hiervan afwijken kan dus, in overleg met de groep. Na afloop kun je de wandelaars een ansichtkaart van het Gilde meegeven. Hierop staan alle gegevens van Gilde Den Haag. Handig voor de wandelaars die nog niet eerder van het Gilde hadden gehoord.

NA DE WANDELING

Kort na de wandeling meld je aan het bureau het aantal wandelaars en de bijzon-

15 IN DE VOETSPOREN VAN SPINOZA

Een boeiende tocht langs herinneringen aan deze wereldberoemde wijsgeer, met aandacht voor zijn leven, zijn filosofie, zijn geestverwanten en zijn volgelingen. Spinoza woonde de

laatste zeven jaar van zijn leven in Den Haag, waar hij de ‘Ethica’ voltooide. Het hoort bij de identiteit en geschiedenis van Den Haag als internationale stad van Vrede en Recht dat zij deze historische stadgenoot eert.

Op vrijdagmiddag is het Spinozahuis te bezoeken:
van april t/m oktober:
van 14.00 - 17.00 uur;
van november t/m maart:
van 14.00 - 16.00 uur.

derheden (aantal 65-plussers). Eventuele onkosten kunnen via een formulier (iedere twee maanden) worden gedeclareerd.

Veel wordt telefonisch of digitaal afgehandeld, maar een gids kan ook langsgaan bij het bureau (ma t/m do tussen 10.00 en 13.00 uur). Het bevordert het contact met de bureaumedewerkers en het kan nuttig zijn voor de informele uitwisseling van informatie.

16 JOODS VERLEDEN VAN DEN HAAG

Wandel mee door de verdwenen buurt, het gebied in het centrum van de stad, waar in vroeger tijden veel Joodse stadsgenoten leefden en werkten.

Met de verhalen van de gids komt de bijzondere geschiedenis van deze wijk tot leven.

8. Scripts, concurrentiebeding en taken beheerder

SCRIPTS

Van elke wandeling is een beschrijving, een 'script', beschikbaar op het bureau. Dit script is een hulpmiddel en geen voorschrift. De gids kan eigen accenten leggen en aansluiten bij de wensen van de wandelaars. Zo ontstaat een gevarieerd en passend aanbod.

CONCURRENTIEBEDING

Door je aan te sluiten bij het Gilde wordt verwacht dat je ook loyaal bent aan het Gilde.

17 KINDERWANDELING VAN KASTEEL NAAR PALEIS

Stadswandeling voor kinderen van groep 5, 6 en 7 van het basisonderwijs.

Om kinderen kennis te laten maken met de ontstaansgeschiedenis van Den Haag heeft het Gilde speciaal voor deze doelgroep een stadswandeling ontwikkeld. Deze wandeling is afgestemd op de beleavingswereld van de kinderen en duurt ongeveer een uur. Als een groep groter is dan 15 kinderen wordt een tweede (of derde) gids ingezet.

Enthousiaste gidsen van het Gilde vertellen de verhalen van de stad en

zijn bewoners, waaronder graven en stadhouders, prinsen en koningen, hoge heren en rijke baronnen. Hoe en waar zij leefden, wat hun betekenis was en wat we er nog van kunnen zien.

Het Gilde Den Haag steekt geld en energie in het deskundig opleiden van gidsen en stelt de daarvoor ontwikkelde scrips ter beschikking van gidsen die deze wandelingen in hun pakket hebben. De beschreven routes en teksten uit de scripts van het Gilde zijn daarom uitsluitend bestemd voor de wandelingen van Gilde Den Haag. Het is niet toegestaan om deze informatie aan te wenden voor eigen georganiseerde groepswandelingen of die te gebruiken in dienst van een andere organisatie.

BEHEERDER

Voor elke wandeling is een beheerder aangesteld. We streven naar zoveel mogelijk spreiding van de beheerders over de gidsen. Het bureau zorgt regelmatig voor een actueel overzicht van de beheerders.

De beheerder is het aanspreekpunt voor de andere gidsen van die wandeling, en ook voor bureaumedewerkers. Het is de taak van de beheerder de wandeling actueel te houden en te coördineren dat nieuwe gidsen worden ingewerkt. Er is overleg tussen de beheerders van wandelingen en de beheerder van de website over eventuele aanpassingen van de tekst.

18 KOLONIAAL VERLEDEN VAN DEN HAAG

Als bestuurscentrum heeft Den Haag een belangrijke rol gespeeld in de koloniale geschiedenis, zowel in 'de Oost' als in 'de West'. Het koloniale verleden is in Den Haag, als 'weduwe van Indië', nog overal zichtbaar. In 2023 is ook herdacht dat bij wet in 1863, maar feitelijk in 1873, de slavernij werd afgeschaft. Op 1 juli 2025 werd Het Haagse Slavernij-monument op het Lange Voorhout onthuld. De gids neemt u mee door de binnenstad, waar de sporen uit de koloniale tijd te vinden zijn, zoals in de architectuur, in de kunst, in de horeca,

en zelfs in de handel. De gids maakt u graag deelgenoot van onze rijke maar ook ingewikkelde koloniale geschiedenis.

9. Coördinatie, communicatie en kwaliteit

COMMISSIE KWALITEIT STADSWANDELINGEN

De ‘Commissie Kwaliteit Stadswandelingen’ (CKS), bestaande uit vier gidsen, houdt zich bezig met de kwaliteit van het gidsenwerk. Het gaat daarbij zowel om het actualiseren en verbeteren van de beschrijvingen van wandelingen als om het handhaven van de kwaliteit van het daadwerkelijke gidsen. De commissie vergadert zes keer per jaar.

De notulen worden aan de gidsen toegestuurd en punten van belang worden in het GidsenOverleg besproken.

NEELTJE LOKERSE

SUZE GROENEWEG

19 MARKANTE VROUWEN IN DE RESIDENTIE

De stad Den Haag heeft vele ambitieuze, dappere, avontuurlijke, of eigenzinnige vrouwen gekend. Wie kent niet de beroemde voorvechters van het vrouwenkiesrecht? Of vrouwen die net als Aletta Jacobs geen genoegen namen met een leven in de marge? Of ontdekkingsreizigers met fotografietalent zoals Alexine Tinne, die zich waagde tot in de Libische woestijn? Ook in de literatuur lieten zij zich niet onbetuigd, denk aan Betje Wolff of Hella Haasse, zij hebben hun sporen verdiend. Waar deze en andere geëmancipeerde vrouwen woonden en

ALEXANDRINE TINNE

werkten en waarom ze ‘markant’ genoemd mogen worden, gaat u horen van de gids van het Gilde.

Een belangrijk instrument voor de kwaliteitsbewaking is de afspraak dat gidsen elkaar periodiek collegiale feedback geven.

Koppels van twee gidsen lopen met elkaar mee bij een reguliere stadswandeling en na afloop daarvan geven zij elkaar feedback, waarbij ‘tips en tops’ worden uitgewisseld.

Aandachtspunten bij deze collegiale feedback zijn:

- Communicatie en interactie met de groep:
 - Welkom heten, jezelf voorstellen;
 - Aanvoelen wat de groep wenst en daarop kunnen inspelen;
 - De aanspreektoon, de sfeer, ruimte voor humor, verstaanbaarheid;
 - Aandacht voor eventuele vragen en opmerkingen;
- Kennisoverdracht (klopt het allemaal, is het voldoende?)
- De begeleiding onderweg (beleving, tempo, veiligheid).

20 MESDAGKWARTIER

Deze wandeling gaat door de wijk waar het kunstenaarsechtpaar Hendrik en Sientje Mesdag de belangrijkste jaren van hun leven doorbrachten.

Waar zij het Museum Mesdag, thans De Mesdag Collectie, aan de Laan van Meerdervoort lieten bouwen voor hun omvangrijke kunstcollectie van schilderijen van de Haagse en de Barbizon school. Waar zij hun ateliers hadden en hun vrienden ontvingen. In deze wijk werd aan de Zeestraat op initiatief van een Belgische panoramamaatschappij een panorama gebouwd. Als gerenommeerd schilder van zeegezichten kreeg

Mesdag in 1880 de opdracht het 360-graden panoramadoek te schilderen. Als onderwerp koos hij zijn geliefde dorp Scheveningen, met uitzicht op het 19-eeuwse zee- en duinlandschap. Mesdag heeft veel betekend voor de schilderkunst, zijn kunstbroeders én voor Den Haag. Tijdens de wandeling komt dit uitgebreid aan de orde.

COMMISSIE COÖRDINATIE STADSWANDELING

In de Commissie Coördinatie Stadswandeling (CCS) vergaderen zes keer per jaar vertegenwoordigers van alle groepen die betrokken zijn bij de stadswandelingen. Het gaat om het bestuurslid stadswandelingen, een van de medewerkers van het bureau, een lid van de Commissie Kwaliteit, het bestuurslid PR en een van de coördinatoren van het GidsenOverleg.

In deze commissie komt alle informatie samen die van belang is voor het goed organiseren en uitvoeren van de wandelingen.

21 NIEUWE HAAGSE SCHOOL / DE STIJL

De Nieuwe Haagse School, een synthese van het ideeëngoed van Berlage, Frank Lloyd Wright en De Stijl, is de architectuurstroming die met name in Den Haag tussen de twee wereldoorlogen veel opgang maakte. Deze bijzondere wandeling door Segbroek begint bij het De Stijl monument, de Papaverhof van architect Jan Wils. Verder passeert u vele kenmerkende gebouwen uit die periode.

Een prachtige wijk, vol verhalen en verrassingen!

10. GidsenOverleg (GO)

Zes keer per jaar wordt een GidsenOverleg voorbereid door twee gidsen die optreden als coördinatoren. Op die middag vindt ook de 'education permanente' plaats en is er direct contact met het bestuur. Het GO draagt bij aan kennisuitwisseling, onderlinge contacten en betrokkenheid van de gidsen.

Dit is ook van belang voor collegiale feedback. De bijeenkomst wordt ervaren als een waardevolle overlegsituatie. Van de gidsen wordt verwacht dat ze zo veel mogelijk deze bijeenkomsten bezoeken, maar toch minimaal driemaal per jaar.

Er is een driedeling in dit overleg:

1. Als eerste een inhoudelijke lezing over een Haags (historisch) onderwerp, verzorgd door een collega-gids of door iemand van buiten.
2. Na de pauze wordt informatie uit werkgroepen en van het bestuur gedeeld en worden verdere plannen voor wandelingen en van activiteiten voor de gidsen besproken en/of geëvalueerd.

22 NIEUWE HAGENAARS MET EEN MIGRATIEACHTERGROND

Gilde Den Haag heeft een stadswandeling ontwikkeld speciaal voor nieuwe Nederlanders die minstens het taalniveau A1 beheersen. Met deze wandeling wil het Gilde nieuwkomers kennis laten maken met de geschiedenis en ontwikkeling van de stad. Zodat zij zich gemakkelijker thuis en welkom kunnen voelen in hun nieuwe woonomgeving.

Met een ervaren gids van het Gilde maakt een groepje nieuwe Nederlanders een stadswandeling door het historisch centrum van Den Haag. In eenvoudig Nederlands, afgestemd

op de groep, voert de gids de deelnemers langs markante plekken. Bijzondere gebouwen en monumenten langs de route brengen de geschiedenis van de stad tot leven. Ook nieuw Den Haag met o.a. bijzondere architectuur zal de deelnemers verrassen. Bij het samenstellen van deze wandeling was het Dedicated Team Statushouders van de Gemeente Den Haag nauw betrokken.

3. Tot slot de borrel. Niet onbelangrijk want hier kun je je collega's informeel spreken, ervaringen uitwisselen en dus ook elkaar beter leren kennen. Er worden daarbij ook tweedehands boeken over Den Haag verloot.

Het is ook de gelegenheid waar vrijwilligers worden geëerd die 10, 20 of meer jaren gids zijn. Een 'Jantje' voor hen die 10 jaar vrijwilliger zijn. (Mei 2025)

23 ORANJEWANDELING

Tijdens deze wandeling langs paleizen en monumenten, ligt de nadruk op de eeuwenoude band tussen Den Haag en het Oranjestad. De geschiedenis van de eerste Koning der Nederlanden Willem I, tot ons huidige staatshoofd

Koning Willem-Alexander passeert de revue. Ook hier vormt het Binnenhof het decor voor de geschiedenis. Daarover zijn heel wat historische verhalen en interessante weetjes te vertellen.

EXCURSIES

Vanuit het GO worden excursies georganiseerd, zo mogelijk zes keer per jaar zodat er maandelijks een bijeenkomst is. Jaarlijks wordt ook door een paar gidsen een Gidsenutje georganiseerd naar een interessante historische plaats buiten Den Haag, zo mogelijk begeleid door Gildegidsen van die plaats.

Bij de evaluatie van het GidsenOverleg in 2024 was de hoofdvraag: 'Doen wij de goede dingen en doen wij de dingen goed?' De respons was groot (ruim 75%) en zeer positief. Een van de vragen was 'Wat is de meerwaarde van het GidsenOverleg voor jou?' In de antwoorden werden vaak genoemd: Onderling contact, goed om collega's te zien, fijn samenzijn met geestverwanten en op de hoogte blijven van ontwikkelingen.

Iedere vergadering wordt afgesloten met een gedicht over Den Haag.

24 OUDE JOODSE BEGRAAFPLAATS

In het niemandsland tussen Den Haag en Scheveningen ligt sinds 1694 de Joodse Begraafplaats voor Asjkenazische en Sefardische joden. De Asjkenazische of Hoogduitse joden waren gevlucht voor de pogroms in Midden- en Oost-Europa. De Sefardim waren aan het eind van de 15^e eeuw uit Spanje en Portugal verdreven. In 1906 was deze 2,3 hectare grote begraafplaats zo goed

als vol en werd er voortaan in Wassenaar begraven. De begraafplaats aan de Scheveningsweg telt bijna 10.000 graven; 2.860 daarvan zijn voorzien van plat op het maaiveld liggende grafstenen met inscripties in het Portugees, Spaans, Hebreeuws en Nederlands. Er liggen bekende personen uit het Haagse leven, waaronder de 19^e- en vroeg 20ste eeuwse kunstschilders Salomon Verveer en Jozef Israëls. Stille getuigen van de Duitse bezettingsjaren zijn ook hier aanwezig. Dit bijzondere rijksmonument is een bezoek meer dan waard.

Passage

Den Haag, stad, boordevol Bordewijk
en van Couperus overal een vleug
op Scheveningen aan, de villawijk
die kwijnt en zich Eline Vere heugt.

Maar in de binnenstad staan ze te kijk,
deurwaardershuzen met de harde deugd.
van Katadreuffe die zijn doel bereikt.
Ik drink twee werelden, in ene teug.

Den Haag, je tikt ertegen en het zingt.
In de passage krijgt de klank een hoog
weergalmen en omlaag een fluistering
tussen de voeten over het graniet;
rode hartkamer die in elleboog
met drie uitmondingen de stad geniet.

Gerrit Achterberg

25 PLEZIER EN VERTIER OP EN ROND HET VOORHOUT

Bodega De Posthoorn is
van oudsher het culturele
centrum voor kunstenaars,
acteurs, journalisten en
politici. U komt langs de
Kunstenaarsvereniging
Pulchri Studio en Theater
Diligentia met hun rijke
culturele verleden. Aan het
Voorhout stond het eerste
museum van mevrouw

Kröller-Müller. Ontdek achter deze
sfeervolle Lindelaan de pittoreske
Kazernestraat en het Smidswater.

11. Website van Gilde Den Haag

Op onze website staat wat het Gilde te bieden heeft: de Stadswandelingen, de cursus Hagologie en SamenSprak. Daarover is allerlei informatie te vinden.

Voor de wandelingen geldt: kleine groepen (max vijftien), ervaren rondleiders, een wandeling van ongeveer anderhalf uur tegen een bescheiden bedrag. Voor mensen met een Ooievaarspas zijn de wandelingen gratis en voor kinderen van zes tot twaalf jaar geldt 'half geld'.

Alle wandelingen zijn in het kort beschreven.

26 SCHEVENINGEN OUD EN NIEUW

Naast het vissersdorp met zijn hofjes en smalle straatjes ontstond in de 19^e eeuw de badplaats met zijn luxe hotels.

Sindsdien is er veel veranderd, maar de Keizerstraat is nog altijd de boeiende hoofdstraat van het dorp en in kleinere

straten staan nog vissers-huisjes. De vissersvrouw staat op de uitkijk op de vernieuwde boulevard en te midden van alle nieuwbouw staat het aloude Kurhaus er nog in Scheveningen Bad.

STANDAARD

Groepswandelingen

Groepen kunnen een wandeling boeken via het formulier op de website. Het bureau regelt telefonisch de nodige gids(en) en stuurt aanvrager en gids een bevestiging van de wandeling.

Aansluitwandelingen

Belangstellenden kunnen zich ook individueel aansluiten bij bepaalde wandelingen.

Via het formulier op de website kan men zich hiervoor aanmelden. Sommige van deze wandelingen lopen vanaf de website via het boekingssysteem van GetYourGuide.

27 SCHILDERSWIJK – VERRASSEND VEELZIJDIG

Een wijk die regelmatig in het nieuws is en daarbij een bepaalde indruk achterlaat. Deze buurt kent een roerige geschiedenis – eerst als arbeiderswijk, later als stadsvernieuwingsgebied en nu als multiculturele buurt. Het is een karakteristieke wijk met een breed palet aan oud- en nieuwbouw en zelfs diverse soorten hofjes. Laat u verrassen door de gids van het Gilde die u de diversiteit van deze buurt kan laten zien.

MAATWERK

Naast de standaardgroepswandelingen en de individuele aansluitwandelingen biedt het Gilde nog een derde soort wandelingen. Op verzoek van bepaalde instellingen, zoals ministeries, Stichting Erfgoed e.d., maken Gildegidsen wandelingen op maat, voor een deel op basis van bestaande wandelingen. Het Gilde neemt soms ook zelf het initiatief en ontwikkelt een wandeling die aansluit bij een bepaalde tentoonstelling en biedt deze dan aan samen met het betreffende museum. Deze staan niet of slechts kort op de website.

28 STATENKWARTIER

De winkelstraat Frederik Hendriklaan, met de bijnaam 'De Fred' is een begrip voor Hagenaars. In deze statige wijk geniet u van Jugendstilgevels en

prachtige glas-in-loodramen. Het Kunstmuseum, ontworpen door Berlage, heeft er een prominente plaats. De wijk is omgeven door indrukwekkende gebouwen waarin internationale organisaties voor 'recht en vrede' zetelen.

12. Cursus Hagologie met wandelingen

In 2018 is de cursus 'Hagologie' gestart met de eerste 30 deelnemers. Deze cursus met als ondertitel 'Leer mij Den Haag kennen' is ontwikkeld naar het voorbeeld van historische cursussen in andere steden zoals Den Bosch, Dordrecht en Utrecht. Er is bewust voor gekozen om stadswandelingen tot een wezenlijk onderdeel van de cursus te maken.

De organisatie is in handen van een viertal gidsen, het 'team Hagologie'. In zes bijeenkomsten op zaterdagochtend presenteren zes externe deskundigen een tijdperk en/of thema uit de Haagse geschiedenis, op steeds wisselende locaties. Daarna volgt een stadswandeling rond deze locatie. De rol van de gidsen in het geheel is essentieel. Bij de afsluiting ontvangen de deelnemers het certificaat 'Hagoloog'. De cursus wordt twee keer per jaar aangeboden, in het voorjaar en het najaar. Een lange wachtlijst geeft aan dat de cursus heel populair is.

De onderwerpen van de cursus zijn:

- Archeologie, Zand en Veen, Den Haag en zijn eerste bewoners
- Graven, Prinsen en Regenten: de regeringsstad

29 STATIONSBUURT HS

Ooit stond station 'Hollandsche Spoor' in een leeg polderlandschap. Dat duurde niet lang. Het gebied ontwikkelde zich in de 20ste eeuw in rap tempo tot een levendige woonwijk, met als paradepaardje het huidige stationsgebouw uit eind 19^e eeuw. Het is een prachtig staaltje van neorenaissance architectuur, met zelfs met een koninklijke wachtkamer. De buurt ontwikkelde zich van een arbeiderswijk tot een wijk waar alle bevolkingsgroepen samen komen, waar oude huizen werden opgeknapt of plaats maakten voor nieuwbouw en

waar goed is nagedacht over de functie ervan. Er is een grote variatie in architectuur te vinden. Ook kent de wijk interessante bewoners waar mooie verhalen over te vertellen zijn. Het is echt een buurt om eens nader te bekijken onder de bezielende leiding van een gids van het Gilde Den Haag.

- Stad van rangen en standen, eind 19^e eeuw
- Stad van Vrede en Recht
- Scheveningen in vogelvucht
- Stadsontwikkeling vooral na de Tweede Wereldoorlog: wederopbouw, cityvorming en stadsvernieuwing

Als vervolg op de cursus gaat een deel van de cursisten nog door met andere wandelingen van het Gilde. De cursus levert soms ook belangstellenden op voor de opleiding tot Gildegids.

30 VREDE EN RECHT

Vanaf de eerste Vredesconferenties in 1899 en 1907 groeide het elegante en rustige Den Haag uit tot het dynamisch centrum van het wereldstreven naar Vrede, met het Vredespaleis als het onbetwist hoogtepunt.

Hierbij is voortgebouwd op de traditie die al rond het jaar 1600 is begonnen met Hugo de Groot, een belangrijke grondlegger van het Internationaal Recht. Hugo de Groot beïnvloedde de 17^e eeuwse filosoof Baruch Spinoza in wiens gedachtegoed democratie, vrijheid van meningsuiting, vrede, recht en tolerantie centraal stonden.

Wandel mee langs de herkenningpunten van de rijke geschiedenis van Den Haag en langs de instituten die nu actief zijn in onze internationale Stad van Vrede en Recht.

EEN NIEUWE GROEP HAGOLOGEN MET CERTIFICATEN

Opmerkingen van deelnemers:

- Boeiende mêlee aan onderwerpen, mooie locaties.
- Heel leerzaam, heel goed georganiseerd, erg gemotiveerde sprekers en gidsen.
- Fijne groep en interessante lezingen. Ik zou willen adviseren om extra tijd in te plannen, omdat allen zeer enthousiast zijn en leergierig, zowel bij de lezing als bij de wandeling.

31 ZEEHELDENKWARTIER

Maak (opnieuw) kennis met deze levendige wijk uit de 19e eeuw, met prachtige jugendstilpanden, zonnige pleinen, authentieke winkeltjes, sympathieke restaurantjes en cafés.

Ook uit historisch oogpunt is er veel over deze stadswijk, gebouwd tussen 1870 en 1890, te vertellen.

13. Arbeidsvoorwaarden, verzekeringen en vergoedingen

GEDRAGSPROTOCOL

Gilde Den Haag heeft een gedragscode en een protocol 'ongewenst gedrag'. Dus is er ook een vertrouwenspersoon (vertrouwenspersoon@gildedenhaag.nl). Er is eveneens een klachtenregeling en een klachtenfunctionaris. Verdere informatie hierover is te vinden op de website (Over ons) en in het digitale vademecum voor de gidsen.

HITTEPROTOCOL

Gidsen werken in de buitenlucht en er zijn daarom afspraken hoe te handelen als de temperatuur boven de 30 graden uitkomt. Het hitteprotocol is te vinden op de website.

VERZEKERINGEN

Gidsen, buiten op straat aan het werk, lopen risico's. Zij kunnen met een ongeval te maken krijgen of zelf schade veroorzaken. Dit kan (financiële) gevolgen hebben. Om de organisatie en de vrijwilligers in te dekken is via de zgn. Haagse Polis van de Gemeente Den Haag een collectieve verzekering afgesloten voor alle vrijwilligers van Den Haag. Die omvat o.a. een aansprakelijkheids- en een ongevallenverzekering.

VERGOEDINGEN

Een gids kan tot € 6,- per wandeling aan onkosten declareren. Zijn de kosten hoger dan moeten die worden verantwoord via het daarvoor bestemde formulier. De jaarlijkse contributie of de abonnementskosten van één van de volgende organisaties wordt door het Gilde vergoed: de Vrienden van Den Haag, Die Haghe of het 'Haagse Historie magazine'.

14. Reviews en ervaringen van onze 'klanten'

Bij wandelingen die lopen via GetYourGuide wordt automatisch om een review van de wandeling gevraagd. Deze worden door GYG op de eigen openbare website geplaatst.

Bij andere wandelingen mailen sommige wandelaars spontaan hun waardering (of klacht) over het gebodene naar het Gilde. De beoordelingen en reacties zijn voor een groot deel positief tot zeer positief. Een review wordt gedeeld met de betreffende gids en sommige reacties worden, na toestemming van de betrokkenen, op de website van het Gilde geplaatst.

Een paar voorbeelden:

- *Ik woon al zolang in Den Haag maar deze plekken heb ik nooit eerder gezien, graag doe ik meer wandelingen.*
- *Normaal sta je niet even stil om goed te kijken, met een gids wel.*
- *Als ik hier een volgende keer kom, kijk ik met andere ogen, de wereld verandert hier definitief door.*
- *Ik wil even kwijt dat ik, notabene geboren in Den Haag, zoveel nieuwe dingen heb opgestoken over de stad waar ik zelf al bijna 60 jaar woon. De gids heeft alles op een mooie en duidelijke manier aan ons verteld in woorden en met mooie oude prenten erbij.*
- *De gids was zeer informatief, nam de tijd om vragen te beantwoorden en gaf ons tijd om foto's te maken. Dit was mijn eerste wandeling met het Gilde, ik zal zeker meer wandelingen boeken.*
- *Our guide was very knowledgeable and had lots of entertaining stories.*

I enjoyed the tour very much!

- *Die Führung war sehr interessant und informativ, hat uns sehr gut gefallen! Danke an den netten Guide!*

15. Overzicht wandelingen

1. Residentiewandeling
2. Archipelbuurt
3. Architectuur, of de kunst van het bouwen
4. Art nouveau / Jugendstil
5. Bezet – verzet – bevrijd
6. Bezuidenhout, heden en verleden
7. Buitenkunst in de Binnenstad
8. Bunkerwandeling
9. Clingendael
10. Den Haag in de Gouden eeuw
11. Een andere kant van Den Haag
12. Gevels en de kunst van het versieren
13. Het rampjaar 1672
14. Hofjeswandeling
15. In de voetsporen van Spinoza
16. Joods verleden van Den Haag
17. Kinderwandeling van Kasteel naar paleis
18. Koloniaal verleden van Den Haag
19. Markante vrouwen in de Residentie
20. Mesdagkwartier
21. Nieuwe Haagse School / De Stijl
22. Nieuwe Hagenaars met een migratieachtergrond
23. Oranjewandeling
24. Oude Joodse begraafplaats
25. Plezier en vertier op en rond het Voorhout
26. Scheveningen oud en nieuw
27. Schilderswijk - verrassend veelzijdig
28. Statenkwartier
29. Stationsbuurt HS
30. Vrede en Recht
31. Zeeheldenkwartier

Dit is een boekje van Gilde Den Haag voor nieuwe gidsen die hun opleiding hebben afgerond en die zich wat meer willen verdiepen in de organisatie, in de manier van werken en in de wandelingen van het Gilde.

Het moet gidsen helpen zich thuis te voelen bij het Gilde en zich daardoor te ontwikkelen tot ‘ambassadeur’ van onze organisatie. En ook bijdragen aan de verdere ontwikkeling als gids samen met de anderen.

De initiatiefnemers Gerrie de Valk en Jacob Bijl zijn al jaren actief als gids en sinds 2022 de coördinatoren van het GidsenOverleg.

Vrijwillige Professionals